

Závěrečná Sebehodnotící zpráva MAP II

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání pro území ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Žamberk a Králíky II, CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008610

Jména autorů z realizačního týmu projektu: Mgr. Veronika Šimková

Datum: vytvořeno 15. 3. 2022, schváleno v rámci jednání Řídícího výboru formou per rollam od 19. 4. do 26. 4. 2022

a) Vznik projektu a jeho vývoj [za celý okruh a) max. jedna A4]

1) Co kromě finanční motivace bylo hlavním impulsem k našemu zapojení se do projektu MAP / MAP II?

Naše zapojení do projektu MAP II bylo logickým vyústěním, které přinesla realizace projektu MAP I. V rámci něj bylo v území vybudováno partnerství užšího i širšího charakteru, které zaštiťovala Místní akční skupina ORLICKO, z.s. Do projektu MAP I, MAP II, i budoucího projektu MAP III je zapojeno 100 % škol. Podpora diskuze k otázkám vzdělávání byla a je v území důležitou součástí regionálního rozvoje a jednou z hlavních motivací pro realizaci projektu MAP II a také budoucího projektu MAP III. Projekt MAP II přináší všem aktivním i pasivním partnerům možnost diskuze a sdílení zkušeností v oblasti vzdělávací politiky, v konečném důsledku zvyšuje kvalitu vzdělávacího procesu. Další motivací pro zapojení do projektu MAP II byla také realizace aktivit, které vznikly jako výsledek místního akčního plánování projektu MAP I a které naplňovaly priority a cíle MAP.

2) Jaká byla naše původní představa o budování a fungování partnerství a jak se rozšířila/vyvinula/pozměnila v průběhu realizace, případně co k tomu vedlo?

Naše představy o fungování partnerství, které vycházely již ze zkušeností z realizace projektu MAP I, jsou shodné s realitou, kterou přinesla realizace projektu MAP II. V otázce míry zapojení škol se v rámci území setkáme s vysoce aktivními školami. Jedná se o školy, které jsou zapojeny do implementačních aktivit, učitelé jsou součástí pracovních skupin, příp. Řídícího výboru, a jejich pedagogové hojně navštěvují pořádané

vzdělávací aktivity. Některé školy jsou však pasivnějšími účastníky projektu, což jsme při našem vysokém počtu zapojených škol předpokládali (45 zapojených škol dle RED IZO – MŠ, ZŠ, ZUŠ a škol zřízených podle §16 odst. 9 školského zákona). Důvodem může být velikost samotné školy (např. problém se zástupem kolegů), časové vytížení pracovníků nebo vzdálenost od „centra dění“.

Další potvrzenou představou je aktivita členů pracovních skupin, kteří jsou hybným a hlavním prvkem místního akčního plánování. Realizační tým MAP má na starosti technické provedení a realizaci samotných nápadů a návrhů projektu MAP II.

Řídící výbor nadále zůstává pasivnějším členem partnerství. U zřizovatelů škol se setkáváme se zájmem o své školy a obecně o vzdělávací politiku, jejich přímá účast na realizaci projektu je však u některých brzděna širokým záběrem jejich práce a činností. Pro aktivnější participaci nemají prostor.

Fungování partnerství bylo do jisté míry ovlivněno dlouhodobou pandemickou situací, kterou nikdo nepředpokládal. Omezení fyzických kontaktů, hygienická opatření, absence z důvodu karantén nebo nemoci zkomplikovalo kontinuální běh projektu. Narušení vnímáme v míře poklesu aktivity některých zapojených účastníků projektu (např. členů pracovních skupin). Důvodem je dlouhotrvající a neustále se měnící situace. Např. v prvním pololetí školního roku 2021/2022 pedagogové vyučovali standardním způsobem, ale některé třídy nebo žáci byli v karanténě, což znamenalo plnou nebo částečnou distanční výuku. Zároveň navzájem zastupovali nemocné kolegy. Pro zájmové aktivity, kam participace na projektu MAP II patří, nezbýval prostor.

b) Uspořádání účastníků v projektu, jeho vedení a klíčoví aktéři [za celý okruh b) max. jeden a půl A4]

1) Podle jakých kritérií jsme vybírali partnery do projektu MAP / MAP II a proč? Postupovali bychom nyní stejně? Co bychom nyní změnili, pokud bychom začínali znovu?

Partnerství bylo z velké části vybudováno během projektu MAP I. Jelikož se osvědčilo a bylo funkční, bylo v něm pokračováno i nadále. Během projektu MAP II docházelo k jeho prohlubování. V rámci realizačního týmu jsme se shodli, že bychom postupovali stejně, pokud bychom začínali znovu.

2) Bylo nastavení z pohledu kompetencí a odpovědnosti v platformách optimální a proč?

Nastavení z pohledu kompetencí a odpovědnosti v jednotlivých platformách vnímáme jako optimální. Jako úskalí zpětně vidíme personální změny, které s sebou nesla pozice Hlavního manažera. Nastavení kompetencí v návaznosti na absenci Hlavního manažera bylo funkční, ale náročnější na komunikaci a řízení celého projektu.

3) Jaké bylo odborné zajištění diskuzních platforem a na jakém základě jsme vybírali odborníky?

Pro odborné zajištění diskuzních platforem jsme vybírali z široké škály odborníků. Na ukázkové hodiny byli primárně zajišťováni odborníci z našeho území. Jedná se o pedagogické pracovníky – místní lídry, kteří chtěli inspirovat ostatní a sdílet s nimi své zkušenosti v různých tématech. Případně někteří připravili pro svoje kolegy workshop nebo stáž. Na tyto aktivity (workshopy, stáže, kulaté stoly) jsme však primárně zajišťovali odborníky mimo naše území. Jednalo se o lektory, na které jsme dostali doporučení např. od členů pracovních skupin. Odborní manažeři uplatňovali své zkušenosti a kontakty, vybírali kvalitní lektory, kteří účastníkům předají jen to nejlepší v daném tématu. Jako poradce působil Odborný garant, který dobře zná vzdělávací politiku nejen v našem území MAP. V rámci evaluačních dotazníků, které účastníci po akci vyplňují, se ukázalo, že volby byly správné a odborníci byli od účastníků vysoce hodnoceni. Většina účastníků (více jak 95 %) se shodla, že získané informace byly pro ně relevantní (jednorázových vzdělávacích aktivit jsme během projektu MAP II uspořádali více jak 50).

4) Jaké byly rezervy v souvislosti se zajišťováním odborníků? Jaké změny jsme v tomto ohledu provedli?

Rezervy nepociťujeme. Komplikace přinesla pandemie a omezení, které s sebou situace nesla. Někteří odborníci zpočátku nechtěli pracovat on-line nebo dané téma nebylo vhodné pro distanční formu. Daným omezením jsme se přizpůsobili a velmi brzo jsme dokázali pružně reagovat na aktuální potřeby. Cíle projektu nebyly ovlivněny.

c) Aktivity projektu [za celý okruh c) max. 3 A4]

1) Jakým způsobem probíhalo setkávání aktérů v území participujících na tvorbě/aktualizaci MAP / MAP II, tj. Řídícího výboru a pracovních skupin (periodicita, forma, kdo moderoval)?

Frekvence a periodicita setkávání aktérů MAP byla v plném souladu potřeb cyklu místního akčního plánování. Zároveň se podařilo i to, že periodicita plnila zadané postupy ŘO a definované cíle projektu. Forma setkávání jednotlivých platforem byla primárně osobní. V době pandemie a v důsledku opatření koronaviru byla forma vybírána dle aktuální situace. Hledali jsme vždy nejvhodnější formu v dané situaci. Na výběru se často podíleli sami členové pracovních skupin nebo Řídícího výboru. Realizovali jsme různá alternativní setkání a způsoby práce, např. on-line, distančně přes sdílený dokument, distančně přes dotazník, per – rollam s mluvenou prezentací, nebo kombinaci několika uvedených způsobů. Jednání pracovních skupin moderuje Odborný manažer. Řídící výbor moderuje Hlavním manažere projektu a Odborný manažer společně.

Během čtyřletého projektu MAP II se celkem konalo (k 30. 4. 2022):

- 16x jednání Řídící pracovní skupiny (z toho 3x distančně a on-line)
- 16x jednání Pracovní skupiny pro financování (z toho 6x distančně a/nebo on-line)
- 16x jednání Pracovní skupiny pro čtenářskou a matematickou gramotnost a k rozvoji potenciálu každého žáka (z toho 4x distančně a on-line), 1x připomínkování
- 16x jednání Pracovní skupiny pro rovné příležitosti (z toho 4x distančně a on-line), 1x připomínkování
- 13x jednání Řídícího výboru MAP II (z toho 8x per rollam nebo distančně, příp. distančně s videoprezentací)

2) Jak hodnotíte ostatní aktivity projektu (v případě MAP I tvorbu MAP/ v případě MAP II rozvoj, aktualizaci, monitoring, evaluaci a implementaci MAP)?

Ostatní aktivity – rozvoj, aktualizace, monitoring, evaluaci a implementaci hodnotíme pozitivně. Aktivity, které souvisely s rozvojem, aktualizací MAP byly do jisté míry omezeny nepodpořenými implementačními aktivitami v navazující Výzvě č. 02_20_082 (projekt MAP III). Implementační část a její definované aktivity byly tvořeny „do šuplíku“. Navazující implementační aktivity projektu MAP II hodnotíme velmi pozitivně, stejně jako zapojení aktéři jednotlivých aktivit. Provedenou evaluaci reflektuje Závěrečná evaluační zpráva projektu.

3) Co se nám osvědčilo? Co naopak nefungovalo? Uveďte, jaké aktivity se v rámci procesu tvorby/ aktualizace místního akčního plánu osvědčily, případně se zdárně zdařila jejich realizace. V případě druhé podotázky naopak uveďte, jaké aktivity se během realizace ukázaly nefunkčními, či nesplnily plánované očekávání. U obou podotázek uveďte krátké zdůvodnění – hlavní důvody, příčiny.

Jako menší úskalí v rámci rozvoje a aktualizace místního akčního plánu vnímáme činnost Pracovní skupiny pro financování, která má komplikovanou úlohu. Možné zdroje financování se dynamicky v čase nemění a povinnou frekvenci setkávání skupiny (4x za rok) vnímáme jako nadbytečnou. V rámci RT MAP jsme se shodli, že vidíme jako přínosnější, kdyby se členové scházeli dvakrát za rok – v době aktualizace Strategického rámce MAP a během tvorby neinvestičních aktivit – pro identifikaci finančních zdrojů. Podobné úskalí vnímá Vedoucí pracovní skupiny, který v rámci evaluace uvedl, že: *„Výsledky práce skupiny jsou odvislé od toho, co je v daném období k dispozici – výši a možnosti finančních zdrojů neovlivníme.“*

4) Co jsme podnikli pro zlepšení?

Odborný manažer se poctivě připravoval na jednotlivá setkání Pracovní skupiny pro financování. Snažil se o to, aby jednání nebyla jednotvárná a formy práce byly různé. Součástí jednání byla prezentace, která členy seznamovala s aktuálním stavem projektu, jeho aktuální náplní práce. Výstupem Pracovní skupiny pro financování je mj. záložka na webové stránce projektu – „Zdroje financování“. Na této stránce jsou prezentovány možné zdroje financování aktivit (výzvy, programy, granty aj.), které skupina definovala [\(zde\)](#).

5) Co se nám v projektu podařilo vytvořit, na co jsme hrdí a z čeho by se mohli inspirovat ostatní?

Během interní evaluace jsme definovali několik věcí, na které jsme hrdí a v čem můžeme inspirovat ostatní. V první řadě je to velké množství aktivit, které jsme realizovali. Konkrétně se jedná o více než 50 vzdělávacích jednorázových aktivit, 8 implementačních projektů, s kterými souvisí mnoho práce „v pozadí“. Evaluace ukazují, že aktivity byly odborně a věcně přínosné. Definované cíle byly splněny. Aktivity se podařilo realizovat i v době nepříznivé pandemické situace (s časovým posunem nebo ve změněné formě). Po skončení projektu MAP II a po ukončení realizace implementačních aktivit chtějí zapojení aktéři v činnosti pokračovat i bez naší participace, hledají finanční možnosti (v rámci aktivity 4.1, 4.2 a 4.3). Dále jsme hrdí na kontinuální práci, kterou v území odvádíme již od roku 2016. V neposlední řadě vnímáme, že v území máme pozitivní a kladný ohlas. Pro mnohé školy a jejich pracovníky jsme partneři a rádi s námi spolupracují.

6) Jaké aktivity byly v projektu nejpřínosnější a proč?

Realizované evaluace ukázaly, že pro zapojené aktéry jsou nejpřínosnější implementační aktivity, pokud byli do nich zapojeni. Např.: *„Aktivitu hodnotím velmi kladně. Klokanův kufr je skvělá metodická pomůcka sloužící především k diagnostikování dětí, ale i k běžnému využití v mateřské škole. Nabyté zkušenosti a znalosti ze všech oblastí diagnostiky využiji při své praxi. Ocenila bych pokračování podpory této aktivity, především formou sdílení případných zkušeností“* (evaluace zapojeného učitele aktivity 4.1) nebo *„Jsem za tento projekt velmi ráda. Profesionální diagnostika je pro žáky velmi přínosná, stalo se mi, že to bylo u některých žáků i poprvé, kdy s nimi někdo mluvil na téma budoucího povolání. Je dobrá i spolupráce s tutorem, který žáky nezná a dokáže říct i svůj pohled a názor. V diagnostice bychom rádi pokračovali i v dalších školních letech, ale záleží na podmínkách, za kterých bychom ji mohli využívat“* (evaluace zapojeného výchovného poradce aktivity 4.2). Implementační aktivity zapojeným školám přinášejí dlouhodobý a kontinuální metodický přínos.

Dále jsou to ukázkové hodiny, workshopy / semináře, u kterých se snažíme, aby získané informace byly prakticky uchopitelné. Evaluace ukázala např: *"Užitečné informace protkané vlastními zkušenostmi."*, *"Naplněné 2 hodiny užitečnými informacemi."*, *"Workshop byl plný praktických námětů a impulz pro to učit venku."*, *"Praktické informace využitelné na 100 %"* (příklady evaluací účastníků jednorázových vzdělávacích aktivit).

Zapojené školy pozitivně hodnotí také sdílení zkušeností, které přináší možnost dialogu mezi účastníky, sdílení metod práce a příkladu dobré praxe navzájem, vč. rad a tipů. Sdílení zkušeností v projektu MAP II probíhalo např. prostřednictvím pracovních skupin nebo prostřednictvím reflexe, která navazují na ukázkové hodiny.

d) Výstupy, očekávané výsledky [za celý okruh d). max. čtyři A4]

1) Jaké byly původně plánované a jaké jsou v tuto chvíli reálné výstupy z projektu MAP / MAP II?

Očekávané / plánované výstupy jsou v souladu s reálnými výstupy projektu. Jedná se primárně o Finální dokument MAP II, který se skládá z Analytické, Strategické a Implementační části MAP, který byl vytvořen dvakrát jako výstup celého cyklu místního akčního plánování. Dalšími plánovanými výstupy byla realizace jednotlivých implementačních aktivit, kdy každá aktivita má v rámci projektové fiche definované své výsledky a výstupy. Tyto výstupy byly ve všech realizovaných implementačních aktivitách naplněny. V důsledku pandemie koronaviru došlo během projektu k několika změnám (schváleno ŘO), jednalo se však o změny prostřednictví, kterých se přizpůsobovali dané situaci a které nenarušily definované cíle jednotlivých aktivit.

2) Co jsme vytvořili nebo jak jsme projektem ovlivnili své okolí, aniž bychom to předem plánovali?

V rámci RT MAP se shodujeme, že vidíme odvedenou kontinuální práci, která odráží jednotlivé kroky, které na sebe navazují již od projektu MAP I (tj. od roku 2016). Důsledkem této práce je výsledek – lepší pozice v území, která usnadňuje práci v projektu. Vnímáme důvěru, kterou v nás některé školy vkládají, a zodpovědnost, kterou vůči vzniklému partnerství máme. Díky této pozici je realizace projektu MAP II

snazší a v mnohých směrech osobnější. Vnímáme, že pro práci se školami máme nejvhodnější místo ze škály realizovaných systémových projektů. Díky tomu můžeme pozitivně ovlivňovat i pasivnější školy z území a postupně prohlubovat vzniklé partnerství.

3) Které nastavení/formáty komunikace se v našem území ukázaly jako nejlepší a proč?

Shodujeme se, že nejlepším formátem komunikace je osobní setkání. Jedná se o efektivní způsob, který díky osobnímu kontaktu vytváří navzájem se respektující vztahy a spolupráci. Efektivní je také telefonní komunikace, kterou preferujeme před e-mailovou komunikací. V případě, že se jedná o oslovení většího vzorku lidí, volíme nejčastěji e-mailovou komunikaci, webové stránky projektu a Facebook. V případě důležitých a urgentních věcí, jsme volili datovou schránku. Naší zkušeností zůstává, že každá konkrétní situace, při které je potřeba komunikovat s partnery (zapojenými školami, zřizovateli nebo veřejností), si žádá svůj nastavený způsob komunikace, např. kombinaci výše zmíněného.

4) Která nastavení/formáty komunikace bychom ve svém území naopak již nevolili a z jakého důvodu?

Nemáme formáty komunikace, které bychom již nevolili, striktně neodmítáme žádný formát komunikace. Každý formát komunikace, který jsme prozatím realizovali, se osvědčil pro určitý typ situace.

5) V čem náš projekt dokázal změnit okolí nebo chování lidí?

Vnímáme vyšší angažovanost a dobrovolnost pro přípravu vzdělávacích aktivit. Pedagogové i další aktéři, kteří jsou součástí vzdělávací politiky v našem území, získali během realizace čtyřletého projektu MAP II důvěru pro vzájemné sdílení zkušeností. Předávání příkladů dobré praxe probíhá nejen během ukázkových hodin, ale také během činnosti pracovních skupin nebo v rámci jednorázových aktivit (na workshopech a kulatých stolech) prostřednictvím diskuze. Na těchto aktivitách poskytujeme bezpečný prostor, který je běžnou součástí našich aktivit.

Projekt MAP II také v rámci svých implementačních aktivit dokázal prostupně změnit pohledy a přístupy některých zapojených osob. Jedná se např. o metody práce, ke kterým byli zpočátku skeptičtí. Účastníci díky participaci na implementačních aktivitách vykročili z komfortní zóny.

6) Jak budou fungovat vytvořená partnerství po skončení projektu, a to i s ohledem na celkovou organizaci (finanční, lidské zdroje, motivaci ke kooperaci apod.)? Jakých změn je případně potřeba pro udržení ideje projektu i po skončení podpory z OP VVV?

Na projekt MAP II bude kontinuálně navazovat projekt MAP III (aktuálně čekáme na vydání PA od ŘO). Jsme rádi, že v rámci něj můžeme pokračovat v posilování vzniklého partnerství a dojde z části k zachování užšího i širšího realizačního týmu MAP. Součástí práce v projektu MAP III bude mj. příprava dalšího navazujícího projektu (během cyklu místního akčního plánování).

e) Dodatečné informace [za celý okruh e) max. jedna A4]

Nositel tohoto projektu realizoval dva projekty MAP II (na čtyřech různých území ORP). Jelikož se jedná o strukturálně podobné regiony, v rámci akčního plánování jsou řešeny některé podobné problémy. Zároveň i výsledky provedené evaluace ukazují na stejné nedostatky a úspěchy projektu MAP II. Projekty MAP mají také na obou území stejný vývoj (např. budování partnerství od roku 2016, realizace navazujícího projektu MAP III od roku 2022 a nositelství MAS ORLICKO, z.s.). Dále, v obou území pandemie koronaviru SARS-CoV-2 zasáhla totožně, důsledky byly stejné, stejně jako nalezená řešení a opatření. Fluktuace účasti členů pracovních skupin je podobná, zpětná vazba od účastníků také. Vyšší míru shodnosti problematiky ukázala i realizovaná evaluace v rámci RT MAP. Z tohoto důvodu jsou prezentované skutečnosti v rámci této zprávy podobné jako ve zprávě pro území SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová. Činnost samotného projektu a provedená evaluace však kladla důraz na individuální práci s jednotlivými územími (realizace vlastních pracovních skupin a vlastních výstupů místního akčního plánování, vlastní evaluační dotazníky s vlastními respondenty aj.).

f) Shrnutí [za celý okruh max. jeden a půl A4]

Evaluace realizovaných aktivit probíhala po celou dobu projektu dle Harmonogramu realizace jednotlivých evaluací. Výstupem jednotlivých evaluací jsou Evaluační zprávy (4x), dvě Průběžné Sebehodnotící zprávy a tato Závěrečná Sebehodnotící zpráva.

Vnitřní evaluace probíhala v rámci Realizačního týmu MAP, na jednotlivých poradách, průběžně každý měsíc. Tvorba podkladů pro předloženou zprávu proběhla v únoru 2022 na společné poradě, a to prostřednictvím vnitřní evaluace, kterou facilitoval Věcný garant. Předmětem diskuze byly definované otázky, které připravil Koordinátor a garant věcné části projektu. Ten v březnu 2022 zprávu zpracoval. Zpráva byla připomínkována dalšími členy RT MAP, představena pracovním skupinám a schválena Řídícím výborem MAP v dubnu 2022.